

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia 29 grudnia 2010 r.

**Pani
Anna Grajko
Wójt Gminy Łubnice**

LKI-4101-13-05/2010
P/10/006

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła w okresie od 5 listopada do 15 grudnia 2010 r. kontrolę wykonywania przez Wójta Gminy Łubnice zadań z zakresu zarządzania kryzysowego. Kontrolą objęto okres od 22 sierpnia 2007 r. do 15 grudnia 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 15 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Wójt niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia wykonywanie przez Panią Wójt zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.

Pozytywną ocenę uzasadniają w szczególności:

- przygotowanie organizacyjne Urzędu do realizacji ww. zadań;
- organizowanie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia;
- prawidłowe wykorzystywanie środków finansowych na wykonywanie zadań z zakresu zarządzania kryzysowego;
- podjęcie niezwłocznych i skutecznych działań w celu ochrony ludności i infrastruktury przed powodzią w 2010 r.;
- podejmowanie przez Panią Wójt dodatkowych działań związanych z zarządzaniem kryzysowym.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Stwierdzone przez NIK nieprawidłowości dotyczyły przede wszystkim:

- nieterminowego sporządzenia gminnego planu reagowania kryzysowego;
- wydawania zarządzeń dotyczących dotacji celowych przed stosownymi decyzjami wojewody w tym zakresie;
- stosowania niewłaściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej przy księgowaniu wydatków na zakup paliwa.

1. NIK pozytywnie ocenia przygotowania organizacyjne Urzędu do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, o których mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym² (zwanej dalej ustawą o zarządzaniu kryzysowym). Zadania te Wójt Gminy wykonywała przy pomocy pracownika Urzędu zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. obronnych, Gminnego Zespołu Reagowania (Zarządzania) Kryzysowego (GZZK) oraz podległych Pani Wójt jednostek organizacyjnych. Ustalono, że zadania i obowiązki nałożone na inspektora ds. obronnych i GZZK w zakresie zarządzania kryzysowego zostały rzetelnie określone w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu i zakresie czynności oraz zarządzeniu Pani Wójt powołującym GZZK. Działania GZZK (w składzie zgodnym z art. 19 ust. 6 ustawy o zarządzaniu kryzysowym) realizowane były na posiedzeniach zwoływanych nie rzadziej niż raz na pół roku i każdorazowo protokołowanych. W okresie objętym kontrolą zwołano 12 posiedzeń GZZK (średnio raz na ok. 3-4 miesiące) oraz 2 posiedzenia nadzwyczajnie zwołane w maju 2010 r. w związku z przekroczeniem stanu ostrzegawczego wód na rzekach. Ponadto Pani Wójt prawidłowo i rzetelnie wypełniała obowiązek wynikający z art. 19 ust. 2 pkt 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym organizując i przeprowadzając szkolenia, ćwiczenia i treningi z zakresu zarządzania kryzysowego (w okresie objętym kontrolą przeprowadzono 24 szkolenia i treningi, w tym także grę obronną). Ponadto pracownicy Urzędu Gminy w Łubnicach brali udział w szkoleniach i grach obronnych przeprowadzanych przez Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach.

2. W okresie objętym kontrolą Wójt Gminy prawidłowo organizowała na obszarze gminy pełnienie dyżuru całodobowego w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego. Pełnione były one w formie stałego dyżuru telefonicznego przez wyznaczone osoby w systemie trzymianowym. W ocenie NIK w sposób należyty zapewniono dostęp do informacji o numerach telefonów wykorzystywanych na potrzeby dyżuru całodobowego. W toku kontroli ustalono, że system łączności działał prawidłowo, a pracownicy Urzędu wykazali się znajomością procedur dotyczących zarządzania kryzysowego.

3. W Urzędzie opracowano, zgodnie z art.5 ust.1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym gminny plan reagowania (zarządzania) kryzysowego (zwany dalej Planem), jednakże nie został on sporządzony w terminie wymaganym art. 34 ust.1 ww. ustawy, tj. do dnia 22 sierpnia 2008 r. Projekt Planu został wdrożony zarządzeniem Pani Wójt w dniu

² Dz. U. Nr 89, poz. 590 ze zm.

12 listopada 2008 r., tj. przed zaopiniowaniem przez GZZK, które nastąpiło w dniu 0 stycznia 2009 r. (zgodnie z art. 19 ust. 5 w związku z art.14 ust. 8 pkt 4 ustawy o zarządzania kryzysowym) oraz zatwierdzeniem przez starostę staszowskiego w czerwcu 2009 r. Opracowany Plan został zaktualizowany zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o zarządzania kryzysowym. Zawierał on elementy wymagane art. 5 ust. 2 ww. ustawy, poza mapami ryzyka i mapami zagrożeń (art.5 ust 2 pkt 1 lit. a) oraz wykazem infrastruktury krytycznej. Założenia Planu były spójne z założeniami zawartymi w planach operacyjnych obowiązujących na terenie gminy, przygotowanymi przez inne organy, instytucje i organizacje, którym przydzielono zadania w ramach zarządzania kryzysowego.

4. W budżecie gminy w latach 2008-2010, w rozdziale klasyfikacji budżetowej 75421 *Zarządzanie kryzysowe* (poza rezerwą celową z przeznaczeniem na wydatki z zakresu zarządzania kryzysowego, wynikającą z art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym i utworzoną w prawidłowej wysokości, odpowiednio: 20 tys., 10 tys. i 10 tys. zł) nie planowano innych środków. W złożonych wyjaśnieniach Pani Wójt stwierdziła, iż trudno jest przewidzieć i planować środki z przeznaczeniem na sytuacje kryzysowe, a ponadto są inne rozdziały pozwalające na realizację zadań z zakresu usuwania skutków klęsk żywiołowych. W rozdziałach których ostatnie dwie cyfry – 78 wskazują na rozdział dotyczący usuwania skutków klęsk żywiołowych) w latach 2007-2010 (I półrocze) wydatkowano w gminie: w dziale 400 *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę* kwotę 50 tys. zł na remont budynku stacji uzdatniania wody, w dziale 600 *Transport i łączność* 2.326,7 tys. zł na remonty dróg gminnych, w dziale 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* 109,9 tys. zł na wydatki związane z prowadzoną w 2010 r. akcją przeciwpowodziową oraz w dziale 852 *Pomoc społeczna* 1.084,2 tys. zł na wypłatę zasiłków dla osób dotkniętych klęską żywiołową. Ponadto w gminie poniesiono także inne wydatki związane z zarządzaniem kryzysowym: w 2007 r. w rozdziale 75414 *Obrona cywilna* zakupiono elektroniczną syrenę alarmową za kwotę 18 tys. zł, w 2009 r. z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska przeznaczono kwotę 34,2 tys. zł na likwidację zakłóceń stosunków wodnych powodujących gruntowe podtopienia, a w 2010 r. z rozdziału 60016 *Drogi publiczne i gminne* wydatkowano 62 tys. zł na odbudowę dróg gminnych uszkodzonych w wyniku powodzi.

W toku kontroli zbadano szczegółowo 42 faktury na łączną kwotę 27,1 tys. zł. Ustalono, iż we wszystkich zbadanych przypadkach nieprawidłowo klasyfikowano zakup oleju napędowego oraz etyliny do samochodów bądź pomp, gdyż księgowano te wydatki w § 4260 *Zakup energii*, zamiast w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*.

Ustalono, iż Pani Wójt wydała w 2010 r. pięć zarządzeń na łączną kwotę 4.777,8 tys. zł zwiększających plan dochodów i wydatków w dziale 852, rozdziale 85278 (dotacje celowe z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków dla poszkodowanych w wyniku powodzi), pomimo że nie było jeszcze decyzji wojewody o zwiększeniu kwoty dotacji. W swoich wyjaśnieniach Pani Wójt podała, że decyzję o wydaniu zarządzeń podjęła na podstawie informacji uzyskanych ze Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach nie mając świadomości, że nie było stosownych decyzji wojewody w tym zakresie. Jednocześnie Pani

Wójt zobowiązała się do niewydawania w przyszłości zarządzeń bez wcześniej otrzymanych decyzji Wojewody Świętokrzyskiego.

5. W ocenie NIK, Pani Wójt oraz podległe jej służby, podjęli prawidłowe działania w związku z wystąpieniem na terenie gminy powodzi w 2010 r. Ustalono, że działania Pani Wójt w zakresie alarmowania i ostrzegania mieszkańców gminy oraz uruchomienie mechanizmów reagowania i zapobiegania ww. zagrożeniu prowadzone były zgodnie z procedurami reagowania kryzysowego (m.in. prowadzony monitoring, zwoływane nadzwyczajne posiedzenia GZZK, funkcjonujący bez zastrzeżeń dyżur całodobowy, uruchomienie odpowiednich sił i środków, ewakuacja ludności z obszarów bezpośrednio zagrożonych). Ponadto Pani Wójt powołała gminną komisję ds. szacowania strat w gospodarstwach rolnych i działań specjalnych produkcji rolnej znajdujących się na obszarach dotkniętych powodzią.

6. NIK pozytywnie ocenia także działania Pani Wójt (wykraczające poza zadania objęte ustawą o zarządzaniu kryzysowym oraz Planem), takie jak: podpisanie porozumień z ościennymi gminami w zakresie zarządzania kryzysowego, prowadzenie polityki edukacyjnej w szkołach, a w trakcie powodzi podjęcie współpracy z księżmi miejscowych parafii (np. odczytywanie na mszach stosownych komunikatów). Ponadto podkreślić należy, że w okresie 20 maja – 29 września 2010 r. wystosowała Pani Wójt 16 pism z prośbą o pomoc finansową i rzeczową dla powodziaków z terenu gminy. W wyniku powyższego działania gmina otrzymała środki finansowe w wysokości 360.000,00 zł, ponad 100 ton zboża, siana, pasz, dodatków do pasz oraz materiały budowlane.

* * *

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- 1) opracowanie do gminnego planu zarządzania kryzysowego map ryzyka i zagrożeń oraz wykazu infrastruktury krytycznej wymaganych art. 5 ust. 2 odpowiednio pkt 1 lit. a i pkt 3 lit. k ustawy o zarządzania kryzysowym;
- 2) ujmowanie wydatków dotyczących zakupu paliwa do samochodów w § 4210 klasyfikacji budżetowej.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Wójt w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Wójt prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.